

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

— Куди ще міцніше?
Їх і так водою не розіллеш!

ГРУДЕНЬ

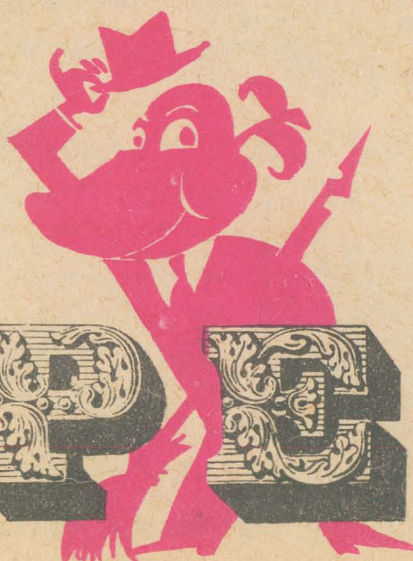
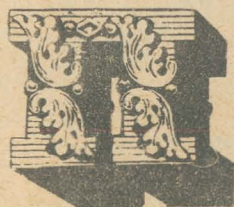
1982

Київ

Виходить з січня 1927 р.

№24 (1138)

Ціна номера 30 коп.

Нам сьогодні — шістдесят!

Добрий день вам, добрі люди!
Я вас всіх вітати рад:
Нині свято, свято всьому —
Від Курил і до Карпат.

Небуденні і незвичні
З серця просяться слова,
І душа моя критична
Аж ліричною співа.

В цю урочу, світлу днину
Радість хлюпає з грудей:
У Радянської країни —
Нині славний ювілей.

Знають в кожній це оселі:
Нам сьогодні — шістдесят!
І дзвенять пісні веселі
Від Курил і до Карпат.

У народів колі дружнім
Ростемо ж ми, як з води,
І в єднанні аркодужнім
Поріднилися назавжди.

Де оті, що нас хотіли
Розбратати, роз'єднати?
Нашу дружбу, нашу силу,
Нашу волю — не зламати!

Лізли справа, лізли зліва —
Та розквасили їм ніс.
Били їх у хвіст, у гриву,
Вздовж, упоперек, навскі!

Добре взнали нашу силу:
Вилітали всі підрад,
Лопотіли, аж куріло, —
Від Курил і до Карпат!

Ми, звичайно, — мирні люди,
А торкнуться нас — не здригнем.
Хто полізе — всім так буде,
Хай не граються з вогнем!

Ім — казитися від злоби,
Ну, а нам — творити і жити.
Що задумали — те й зробим,
Нас — нікому не спинить!

Не спинити, не зламати,
Бо мета у нас ясна:
Щоб жили дітя і мати,
Щоб кругом цвіла весна.

Домни, фабрики, машини,
Мирний атом, шум полів —
Все для неї, для людини,
Все — для щастя трударів!

Зріє колос врожайний,
Розквіта земля, мов сад...
Бо така у нас програма —
Від Курил і до Карпат!

І усім, що прагнуть миру,
Що до світла й волі йдуть,
Простягася руку ширю:
Другом будь і братом будь!

Ще десь є — лихе і темне,
Ще лютують сили злі,
Але знаємо напевне:
Буде щастя на Землі!

І у день оцей урочий
З берегів крутих Дніпра
Побажати всім вам хочу
Миру, сонця і добра!

Хай же буде вам свято,
Хай здійсниться вам усе,
І мов перчанське слово
Хай вам усмішки несе!

В кожнім домі, в кожній хаті —
Від Курил і до Карпат —
Хай дзвенять пісні крилаті:
Нам сьогодні — шістдесят!

Ваш ПЕРЕЦЬ.

Микола БІЛКУН

РУКА МОСКВИ

— Унікальна рука, — замислиться наївна людина, далека від політики, але чесна і не затята. — І як вона, ця рука Москви, всюди встигає? Де Крим, де Рим, а де попова груша... Проте ж — устигає! Встигає почухати потилицю новозеландському фермерові, щоб замислився над тим, що у світі робиться, встигає накинути адвокатську мантію на плечі юристові з Кіто, встигає підштовхнути лікоть чикагського студента, щоб рука його сама потяглася до полиці з марксистською літературою... Та мало ще де вона встигає! Все різні речі, різні події, а рука одна.

Ні, наївний чоловіче, це тільки на перший погляд речі різні, і події різні, і куточки світу різні. Насправді ж усі вони взаємообумовлені. Суть їхню закладено в тому, що людина, за висловом одного великого письменника, створена для щастя, як птах — для польоту. А їй не дають літати, щастя в капіталістичному суспільстві не про бідну, знедолену людину. І суть нелюдського естава капіталізму якраз у тому, щоб позбавляти людину не лише елементарних

людських прав, але й права називатися людиною. Людина ж чинить цьому насильству опір. Де — стихійний, а де — свідомий, зміцнений ідеями наукового комунізму. І годі у всіх без винятку формах цього опору, цієї боротьби за краще майбутнє, за національне і соціальне розкріпачення шукати єдиного універсального «винування» — «руку Москви». У всіх дванадцяти випадках, наведених на початку нашої розмови (а таких випадків можна було б назвати тисячі!), винуватець один: світова система капіталізму.

— Виходить, немає ніякої «руки Москви»? Чому ж? Е! Це вона, ця рука, шістдесят п'ять років тому простяглася до знекровлених народів для дружнього рукоштовнання і накреслила на видноколі світу: «Мир! Мир! Мир!»

Це вона, рука Москви, у 1918 році відрядила півмільйона золотих карбованців, щоб за кордоном, де була добра поліграфічна база, віддрукувати підручники для українських дітей рідною мовою.

Це вона, рука Москви, дбайливо вантажила лантухи з хлібом для голодуючих робітників революційного Берліна у 1919 році.

Це вона широко відчинила двері перед посланнями революцій на Близькому і Далекому Сході, підтримавши Кемалю Ататюрка і Сухе Батора, підписала першою в світі визнання Афганістану як суверенної держави.

Це вона, ніколи не вагаючись, відрізала від свого не завжди вагомого окрайця, щоб поділитися з голодним.

Це вона врятувала світ від мороку фашизму, злававши в кривавій борні карк знавцісному Гітлеру.

Це вона, рука Москви, запустила у космос перший у світі супутник Землі і вона ж спорядила в легендарний політ Юрія Гагаріна...

Що ж, наївний чоловіче, коли хочеш знати, вона й справді і унікальна, і універсальна, ця рука Москви.

Вона може бути ніжною, як рука матері, і сталевомозольною, як рука робітника чи солдата.

Вона, ця рука, через моря і доли простягає букварі неписьменним і водночас допомагає потерпілим від землетрусу десь у Кордильєрах, і водночас допомагає будувати заводи слаборозвиненим країнам, і водночас — і це найголовніше — вона стискає в руках гасло: «Світло — мир!»

І вороги миру добре знають, якою важкою може стати рука Москви, якщо хтось спробує той мир порушити.

...Найперше право людини — право на життя. В'їм'я надійного забезпечення цього невід'ємного права Комуністична партія і Радянська держава вважають своїм обов'язком зробити все, що від них залежить, щоб відстояти мир, бо немає зараз більш важливого завдання в міжнародному плані для нашої партії, для нашого народу, та й для всіх народів планети.

І запорука успішного вирішення цього завдання — рука Москви. Наша спільна рука.

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

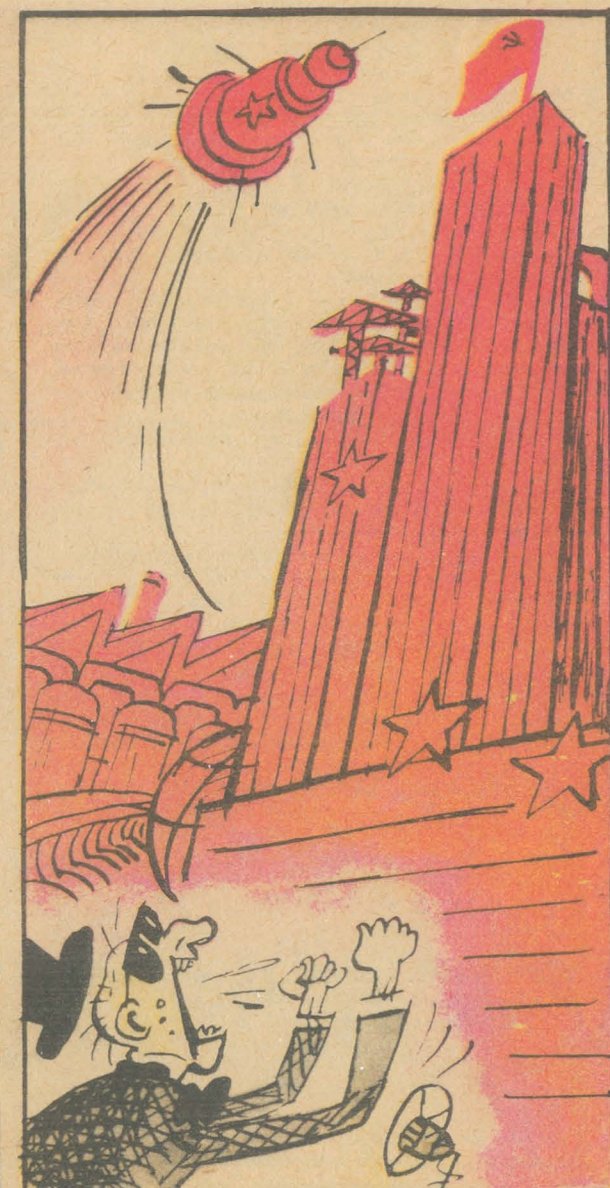
— У-у-у!..

— Е-е-е!..

— А-а-а!..

— О-о-о!..

Вірші про радянський паспорт

Я вовком би вигриз бюрократизм.
Мандатам — туди ж дорога.
Під три чорти з матерями котись
усяк папірець. Але цього...
По довгому фронту купе та кают
іде урядовець, чемний по чину.
Здають паспорти, і я здаю
мою пурпурову книжчину.
До одних паспортів — сміються роти.
До інших — ставлення повчальне!
В пошані, наприклад, у них паспорти
з англійським левом двоспальним.
Очима вивіши доброго дядю,

вклоняючись, — може, зглянеться,
немовби подачку приймають, раді,
паспорт американця. У польський — вдивляються,
ніби в афішу коза. Аж око з орбіти
на лоб виліза в поліцейській
слонячості звичній, — та звідки, мовляв,
і що оце за такі новини географічні?
І не повернувши голови качан,
без всяких чуттів — я угледів —
беруть, не моргнувши, паспорти датчан
та інших різних шведів.
І раптом рот,

наче в горлі дере, скривило, аж зуби шкирить.
Це пан урядовець бере мою паспортину червоношкіру.
Бере — як бомбу, бере — як йоржа,
як бритву на два боки гостру,
бере, як гримучу на двадцять жал
змію двометрового зросту.
Моргнув одним оком носій покмітливо,
хоч речі знесе вам задарма.
Жандарм на шника позирає допитливо,
шник на жандарма.
З якою насолодою жандармська каста

звеліла б мене розіп'ясти
за те, що в мене в руках
серпастий радянський паспорт.
Я вовком би вигриз бюрократизм.
Мандатам — туди ж дорога.
Під три чорти з матерями котись
усяк папірець. Але цього...
я гордовито з кишені дістану
дублікатом коштовного грузу.
Читайте і заздріть, я —
громадянин Радянського Союзу.
1929.

Переклад Г. КОВАЛЕНКО і К. ДРОКА.

1921 рік...
Бачите: он на колодках баба сидить у синенькій кохті, в полотняній спідниці, в теплому платку й у величезних «солдатських» черевиках?

Знаєте, хто то такий?
То пасічанський «професор», баба Палажка, що вже років чи не з п'ятдесят непохитно й непорушно стоїть (чи сидить) на варті охорони здоров'я пасічанського населення.

Бабі Палажці, що ото на колодках сидить, років уже з дев'яносто, але рука в неї й досі тверда, і як середньовічний лицар колись меч держав, так баба Палажка міцно держить у своїй руці іржавого ножа, коли «одхватує» пупа новонародженому рабу божому Свиридові чи рабі божій Килині...

— «Таїнственная баба!» — каже кровельщик Гнат Порфирювич. — Усьо знайті!

У тої «таїнственной баби!», в її старечих борознявих руках «тайни життя і смерті» богом дорученого їй населення...

— Чилі какая, примерно, «бешиха», чи там «глаз», чи «пристріти», чи «сосяшниця», — баба етая, ну, как ото рукою знімаєть... Такая ото баба... Уп'ять же таки: «зуби», «переполох», «простуда», чилі какой-небудь вас «огник» поприщить, — усьо ето баба Палажка достоменно проізошла й на все еті болісті їй просто-таки вроді рукою махнуть... А що вже возміть, примерно, «пупи», якіє вам будіть завгодно, пускай то будіть пуп мужеской чи, наоборот, женський, ето бабі Палажці без уніманія: як оріх лущить... Да-а! Баба, безусловно, знающая, ну, вже ховатися нічого, — «таїнственная» баба... Нічого не поділаєте: такая в неї робота. Медицинская...

Баба Палажка, по-мойому, значно професоріша від самого професора.

Бо що таке професор чи доктор? Вони тільки по книгах можуть здоров'я охороняти.

А баба Палажка без книжок і закони деякі видає («закривай дитину чорною хусткою, бо зглазять!» і т. д.), і сама безпосередньо власними руками, власним язиком і власним іржавим ножом охороняє те здоров'я...

— Ніякі дохтурі ваші цього не зничтожать, а я зничтожу!

Це так про «бешиху»...

— Он у Пріськи. Не володіла Маринка правую ручкою, а лівою добре володіла... Привели до мене: тепер однаково обома не володіє... А то тільки однією!.. А ваші дохтурі те зроблять?!

Ох, лікували нас...

Остап ВИШНЯ

Отака в нас баба Палажка, наш пасічанський професор!
«Зничтожає» баба всілякі хвороби: й хірургічні, і внутрішні, й хвороби на очах, і на зубах, і жіночі, і всілякі інші.

Я вже не кажу про такі хвороби, яких ви ні в якій патології не знайдете, — це найстрашніші й найрозповсюдженіші серед пасічанців хвороби — переполох і зглаз.

Хірургічні хвороби

Всі хірургічні на селі хвороби поділяються на дві великі групи.

Перша група — «Б е ш и х а».

Друга група — «В и х».

«Виху» трапляється не багато...

А «бешиха» так це пошесте... Сила її на селі... Бешиха узнається з таких прикмет:

— Бабусю! Щось у мене ліву кульшу розперло й смика. І під груди підпіра... І млосно мені, млосно, ніби оце перед вами не я сидю, а хтось сидить! Ох! Ох! Ох!..

— Не ти сидиш?! Хтось сидить?! Вона, моя голубонько! То вона! Сідай, серце, на покуті! Зараз ми її зничтожимо! Як не вмереш, рибонько, — жива будеш!

Вона, значить, «бешиха»...

Ліки від «бешихи», як і взагалі всі ліки в баби Палажки, «патентовані»...

Від «бешихи» дуже допомагає такий лік:

Хвору садовите на покуті, повертаєтесь до ікони й жарите тричі:

«Отче наш, іже еси на небеси»...

Після того підходите до хворої, лапаете те місце, де болить, потім обтираєте пальці свої, ті, що брались за хворе місце, об власні губи, берете свого ножа й, прикладаючи його рубя гострим кінцем до болюного місця, дванадцять разів пошепки проказуєте:

«Ішла божя мати з Києва, стріла Спасителя. Я тебе буду прохати рожденному, хрещеному (ім'я) од бешихи шептати. Сімсот сімдесят бешів, беханців, стрічних, річних, вітряних, прозорливих, жіноцьких, мужицьких, парубоцьких, дівоцьких з неї крові не пити, костей не ломити».

Потім повертаєтесь та:

— Тьху! Тьху! Тьху! (Тричі). Нехай вона собі йде, а вам бог допомагає!..

Так треба проробити дванадцять раз...

І все...

Будьте певні, що як не вмере — живі буде...

«Вих» уже інша хвороба... І ліки до неї інші.

Тут уже перед «прийомом» ліків не «Отче наш», а «Богородицю» треба тричі всмалити, а потім уже й «ліки» од «виху».

«Ліки» такі:

«Замовляю кості рожденному, хрещеному (ім'я) од виху й зсилаю на очерета, на болота. І тут тобі не стояти, червоної крові не пити, кості не сушити. Не я помагаю, бог допомагає»...

Так само:

— Тьху! Тьху! Тьху!

Через рік-два, дивись, як корова язиком вих «вих» ізлизала.

До хірургічних хвороб стосується й кровотеча в усяких випадках.

Від «крові» ліки швидкі, сильні й безапеляційні. Ось вони:

«Іхав чоловік стар, кінь під ним кар, по рослинах, по дорогах, по притонах, по містах. Ти мати руда жильная, жилистая-тілесная, зупинись, назад повернись. Стар чоловік тебе збирає, на покой зогріває. Коли коню води не стало, так щоб і тебе, руда мати, не бувало. Пух-земля — одна сім'я. Буде по-мойому — слово моє кріпке!»

Тьху! Тьху! Тьху! (Це обов'язково!).

Найголовніше в цих «ліках» («од крові»), як ви й самі помічаєте, слова: «Пух-земля — одна сім'я». Глибоко змістовні. Впливають, як гумовий жгут. Як тільки прокажете, кров так і стане, як уколана.

Хвороби на очах

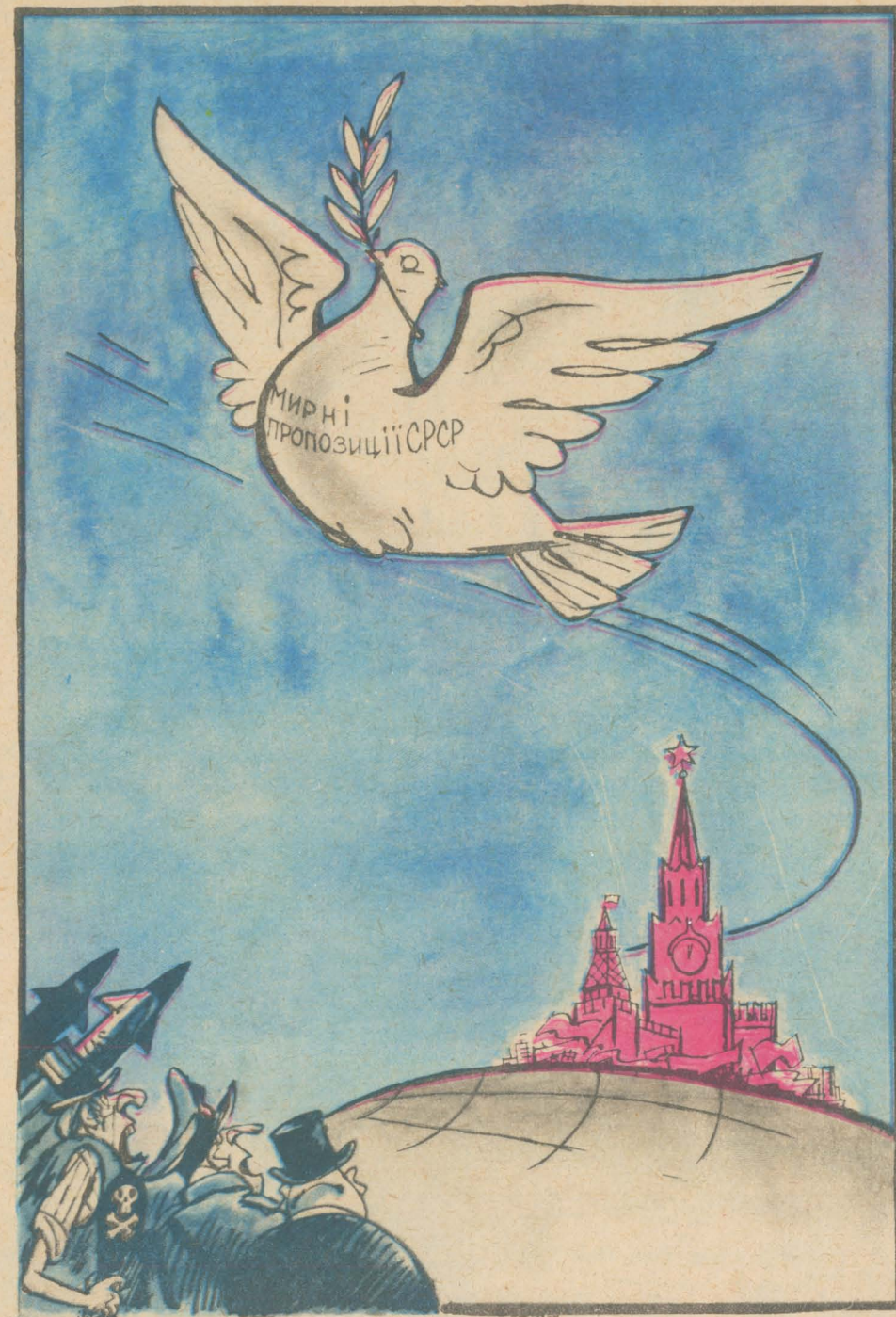
Зветься «більмо». Усі очні хвороби — всі вони «більмо». Інших нема. Ліки дуже добрі. Таких ліків і покійний професор Гіршман не знав.

Пізнати «більмо» дуже легко в кожній людині. (Принаймні його легко впізнає баба Палажка).

Коли до вас приходить хвора й держиться за око, ви зразу кажіть:

— Більмо! Як і знала, — і зразу ж, щоб не затягти хвороби, й починайте:

«Господи, помози! Пресвята богородице, мати поміщице! Стань мені в поміч, у рожденного молитовного (ім'я) більмо з ока ізгнати. Іхав святий Юрій на білім коні з білими хортами білого зайця ловити. Білого зайця не впіймали, — у рожденного, молитовного, хрещеного (ім'я) більмо з ока ізгнали. Йшли три отці святі, за ними три звірі люті: перший чорний, другий білий, третій сірий. Як уздріли — більмо з'їли»...

— З усіх їхніх супутників Землі цей — найнеприємніший для нас...

Тьху! Тьху! Тьху!

Зубний біль

Це — дрібниця. Вмиль, в одну мить заніміє, тільки прокажіть тричі:

Місяць у небі,
Медвідь у лісі,
Камінь у полі,
Всі ви три брати,
Як зійдетеся у чисте поле гуляти,
Тоді тільки в (ім'я) молитовного й хрещеного Почнуть зуби грати.

Тьху! Тьху! Тьху!

Оце «тьху! тьху! тьху!», як бачите, обов'язкове при всякій хворобі. Без «тьху! тьху! тьху!» нічого не допоможе.

Жіночі хвороби

Є тільки одна жіноча хвороба. Зветься вона «Сосяшниця». Це — коли «золотник не на місці». Хвороба дуже серйозна, й лікувати її треба вміючи. Але нашому «професорові» це все одно, що... (не знайдіть підходящого порівняння!).

Логіка в лікуванні «Сосяшниці» є. І навіть велика. Раз «золотник не на місці», значить, його треба поставити на його власне місце. От і все! Як це зробити? Треба знати. І баба Палажка це знає. А Наркомздрав, напевно, не знає й улаштує різні гінекологічні лікарні, родильні дома і т. ін. Витрачає силу грошей... А воно треба тільки покласти в макітру трохи конопель, запалити й приставити ту

макітру вінцями до пупа. Ніби така велика «кровосос-на банка». Воно як потягне — й перетягне «золотник» на своє місце... Але тут треба великого хисту, щоб не допустити до того, що і всю хвору втягне в макітру. Як тільки вже макітра втаскала в себе весь живіт, треба шарахнути по макітрі макогоном... Воно й «одпустить»... А «золотник» уже на місці, як живий.

Що макітра пропаде, то нічого: для того, щоб людину од смерті врятувати, можна макітрою пожертвувати, хоч би й яка дорога вона була.

Забув іще сказати про «внутрішні» хвороби. Із «внутрішніх» хвороб найчастіше трапляється «нутряна сибірка».

«Нутряна сибірка» — це хвороба, від якої здебільша мруть, хоч і ходять до баби Палажки якраз тоді, як перші півні кукурікають.

Але завжди запізнюються...

— Позавчора, голубочко, треба було б прийти, а тепер навряд чи допоможе!

— Та позавчора я ще здорова була!

— Ні-ні! Треба було, треба!

А взагалі «охорона народного здоров'я» на селі була поставлена дуже добре. «Медицинських пунктів» у кожному селі було по п'ять-шість, коли не більше. «Ліків» так само чимало. Навіть багато. Я гадаю, що коли б їх було хоч тришки менше, не так би заробляли попи на «сороковустах».

Р. С. «Молитви» (вищенаведені) мені пощастило позаписувати, хоч і з великими труднощами та хитрощами. Баби не дають їх, бо «вони після» того терять силу...

З ЦИКЛУ «ОПОВІДАННЯ НА ХОДУ»

Багато квітучих і радісних міст є на благословенній землі України, але серед них Херсон, на мій погляд, посідає своє, особливе місце. Він нарядно зелен, дуже тінистий, тут навіть у найспекотнішу годину дме легкий, свіжий дніпровський вітерець, пом'якшує «полднєвий жар».

І є у цьому чудовому місті одне

особливо затишне місце — на бульварі біля фонтана, де десяток досить потужних агрегатів викидають у повітря на хорошу височину кришталево блискучі на сонці струмені води. Петергоф та й годі!

Відпочиваючи в Херсоні, я полюбляв сидіти тут на лавочці — думати, мріяти, дивитись на кіноплівку живого життя.

Вона й подарувала мені сюжет цієї маленької оповідки.

...Біля фонтана завжди чергують вуличні фотографи з місцевого фотоательє. Сюди приходять фотографуватися молоді подружжя, закохані парочки, дівчатка-подружки, котрі щойно склали екзамени в інститут, юні мами із своїми чадами.

Спеціально для хлопчиків на бульвар привозять дивовижного рудого іграшкового коня під червоним сідлом і широкополого чорного ковбойського бриля.

На хлоп'ячу голівку надягають цього

бриля, садовлять хлопчика на рудого мустанга, хлопчина завмирає від захоплення, і в ту ж мить знімок зроблено. Через тиждень картка буде готова, і кількість херсонських «ковбоїв» збільшиться ще на одну хлоп'ячу голову.

І ось на бульварі з'являється одна така молода мама, ведучи за руку хлопчика років п'яти-шести. Чілочка на випуклому хлопчачому лобику, очі — темні, допитливі, — такий як почне атакувати тебе своїми безкінечними «чому?» — то не відчепиться, поки не

почує переконливі для нього відповіді. На голові в нього — традиційний кашкетик із довгим козирком.

А меткий фотограф вже тут, як із води виріс.

— Бажаєте увіковічнити нащадка, мамашо?

— Ага, будь ласка!.. Ось сідай, Федюню, на коника.

Федюню садовлять на рудого коня, лишається тільки надягти на його голівку розкішного ковбойського бриля, але Федюню раптом відпихає руку фотографа і, скривившись, каже:

— Не хочу в брилі!

Фотограф здивований...

— Чому не хочеш? Справжній ковбойський бриль, прямо з Техасу.

— Не хочу... Хочу в безкозирці!

Молода мама помагає своєму синовчкови.

— Його двоюрідний братик вже вчиться у мореходці, ходить у безкозирці, от і йому охота... Сфотографуйся, Федюню, в брилі. Тобі буде дуже гарно в ньому.

— Не хочу! — вже на весь голос реве Федюню. — Хочу в безкозирці!

— Де ж я тобі візьму ту безкозирку! — розводить руками розгублений фотограф. — Всі пацани охоче знімаються в брилі, а йому безкозирку подавай! Надівай бриля, малюк, і не затримуй мене!

І тут з лавочки підводиться літній похмурий чоловік і каже зарюмсаному Федюні:

— Не плач, хлопчику, буде тобі безкозирка!

І — фотографу:

— Зажди, чоловіче добрий, не поспішай. Я тут недалеко живу і зараз принесу йому свою фронтову. Раз у малого така ідея — треба на неї зважити.

Фотограф не здається.

— Я ж його на коні знімаю, затямте собі це. Морська піхота була і є, а от про морську кавалерію чогось я не чував.

— І таке бувало! — каже похмурий чоловік і йде додому.

Невдовзі він повертається, тримаючи в руці щось загорнуте в папір. Розгортає і... ось вона, уславлена на весь світ у легендах і піснях, просолена й обдута вітрами всіх морів, матроська безкозирка зі стрічкою і золотим написом на ній: «ВІДВАЖНИЙ».

Ветеран надіває на голову втішеному Федюні фронтову свою реліквію і каже:

— Ти, Федюню, руками її придержуй, ніби вітер хоче її з тебе зірвати, а ти не даєш! Кріпче тримай!

Федюню так і робить: він сидить щасливий на рудому «мустанзі», вчепившись обома рученятами в заповітну безкозирку.

— Клацай! — командує літній чоловік фотографу.

Той «клацає». Через тиждень знімок буде готовий.

Переклад з російської.

Народні прислів'я
та приказки

ПРО РАДЯНСЬКУ ВЛАДУ

● У радянських людей велика сила, бо у них орлині крила.

● Серце радіє, що СРСР міцніє.

● Хто за Країну Рад дбає, той славу має.

● Радянський народ своєї Батьківщини патріот.

● Живемо — не плачемо, бо добро скрізь бачимо.

● Розцвіло наше життя — старому немає вороття.

● За Радянської влади золота вибралась із болота.

● Що в боях завойовано, в нашій Конституції сформульовано.

● Звеселилися заводи, звеселилися поля — Конституція засяла ясним сонцем із Кремля.

ПРО ДРУЖБУ
МІЖ НАРОДАМИ СРСР

● У Радянському Союзі всі трудящі рідні друзі.

● Добре живеться, бо дружба в радянській сім'ї ведеться.

● Народна дружба, братство — дорожче всякого багатства.

● У нас народи вільні, бо права всім рівні.

● У нашій радянській оселі всі люди веселі.

Плакат Ж. ЄФИМОВСЬКОГО
«Боевой Карандаш» м. Ленінград

Поглянь: це ж ми — палкі, гарячі —
В нове життя отак ішли!
Чи не тому і жар юначий
В серцях назавжди зберегли?

«ВІЛЬНИЙ СВІТ» ОЧИМА РАДЯНСЬКИХ ХУДОЖНИКІВ-КАРИКАТУРИСТІВ

Плакат КУКРИНІКСИ

Виступ ката
В ролі адвоката

Плакат КУКРИНІКСИ

Кадив фальшиво миру фіміам,
Та звівсь дешевий фарс лише до того,
Що врешті виліз світовий жандарм
Зі шкури «миротворця» світового.

Плакат Н. БАЄВА
«Боевой Карандаш» м. Ленінград

Сіоністська система
Пістолета дяді Сема.

Плакат В. ЖЕЛОБІНСЬКОГО
«Боевой Карандаш» м. Ленінград

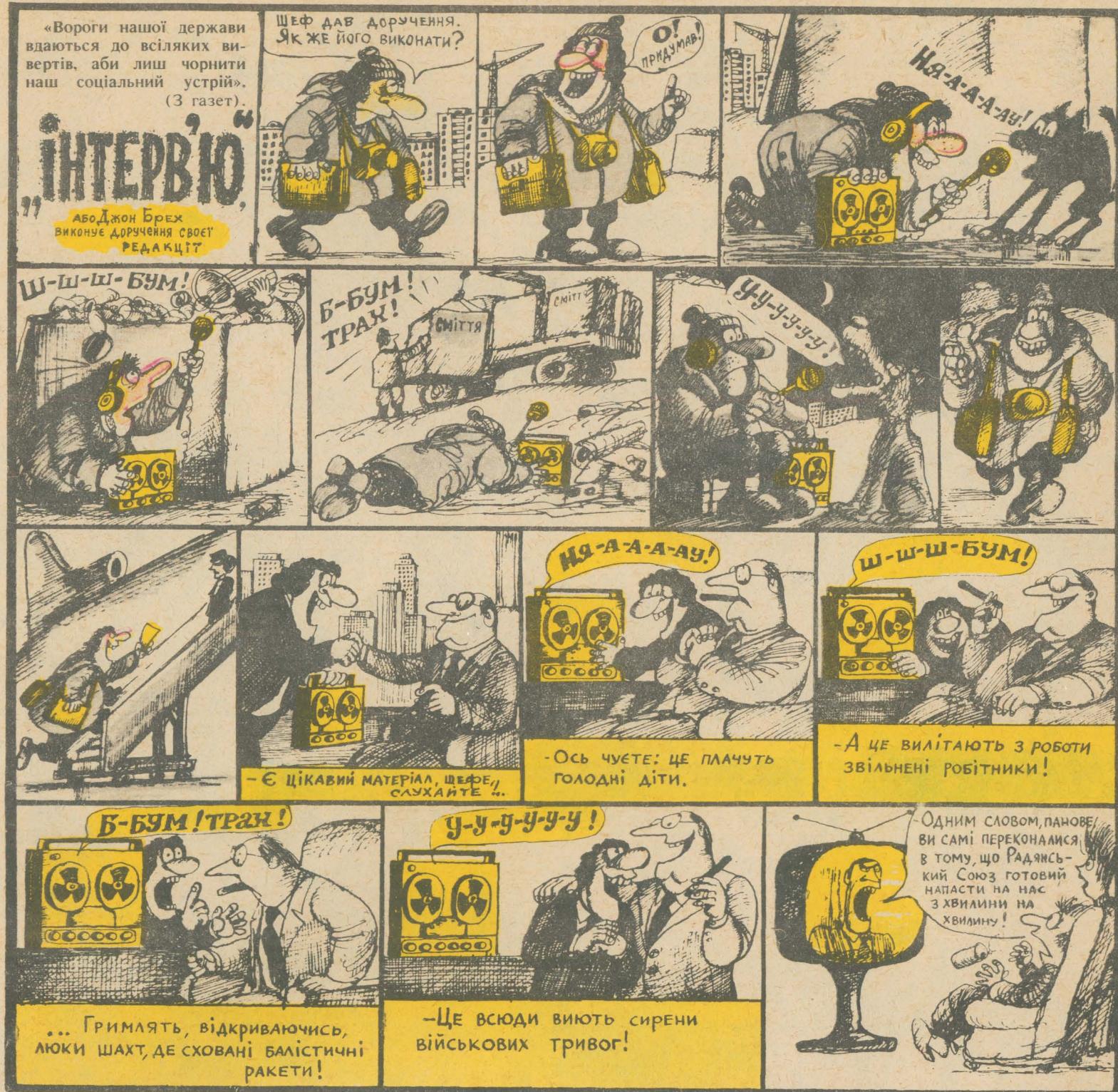

Перший спритник другому ревню помагає:
Перший, бач, залякує, другий — вимагає.
Не смішні ці трюки — як не поверни —
Оживляють тіні холодної війни.

Плакат Ф. НЕЛЮБИНА
«Боевой Карандаш» м. Ленінград

Паскудну дядя Сем натуру має —
В чужі краї все носа свого пхає.

Пам'ятаєте, як у своїх «Гайдамаках» доладно ще й уїдливо Тарас Григорович Шевченко про тогочасних учених мудрагелів повідає? Якщо пригадати, може, то нагадати не зашкодить. Повідає Тарас Григорович Шевченко так:

Все письменні, друковані,
Сонце навіть гудять:
«Не відтіля, каже, сходить,
Та не так і світить;
Отак, каже, було б треба...»
І доходить Тарас Григорович свого знаменитого висновку:
Теплий кожух, тільки шкода —
Не на мене шитий,
А розуміє ваше слово
Брехнею підб'їте.

Оці рядки безсмертного Кобзаря нашого можна багато кому на Заході адресувати. Коли ті «письменні» та «друковані» словоблуді беруться про нашу країну просторікувати, то годі їй сподіватися, що сонце в ній буде сходити там, де йому сходити й належить. І, виявляється, світить воно теж абияк, та й то за хмарами...

Якби ми список склали, кому саме ті рядки адресувати слід би було, то першим у тому списку стояв би професор, а до того ж іще й особистий радник президента Рейгана — Річард Пайпс.

Колись він був Френком Бердом. Та згодом став істориком, професором Гарвардського університету Річардом Пайпсом.

Можливо, так би собі звичайним професором-істориком і залишився, якби не осідлав безпрограшну в умовах сучасної Америки конячину, відому під кличкою «радіознавство», що в звичайному розумінні означає антирадянщину, наклепи на Радянський Союз, одягнені для маскування в «теплі кожух» псевдонауки, прикриті «брехнею підбитим» словом.

На цій конячині Р. Пайпс із простих, звичайних істориків височив у історики-«радіознавці», а відтак доскочив і до кірсла керівника новоствореного так званого «Російського дослідницького центру» при тому ж самому Гарвардському університеті. Отут-то перо його прудко задріботіло по дорозі, вимощеній брехнею та вигадками. І невдовзі з-під нього вистрибує книжка «Утворення Радянського Союзу». Навіть американський журнал «Харперс ме-

БРЕХНЕЮ підб'їте...

гезін», пишучи про неї, зауважив, що автор «вдається до бездоказових тверджень і висновків».

Найбільше Р. Пайпс (або, якщо хочете, Френк Берд) востується навколо національного питання в СРСР. І оком не змигнувши, він твердить, що в Радянському Союзі не може бути ніякої рівності націй. Докази? А вони в нього дуже схожі на, з дозволу сказати, докази одного чеховського героя, який казав: «Цього не може бути, бо цього не мо-

же бути ніколи». Коли ж Р. Пайпс пробус на щось послатися, то виходить у нього, як у того злодія, який нізачо не хотів повірити, що бувають на світі люди, які ніколи не крадуть. Так, наприклад, професор-«радіознавець» заявляє, що в одній спільній державі найбільша нація неодмінно буде й панівною, і неодмінно буде затискувати інші, менші нації. Так, мовляв, воно на світі ведеться, і — край!

Не можна сказати, що із 50-х років, коли той його опус світ побачив, у професора з'явилися якісь нові «аргументи» і «докази». Але це його не стримує. А цього року він аж із шкіри петься. Це й зрозуміло: не простий бо рік, 60-річчя Радянського Союзу — чи ж тут «радіознавцю» задніх пасти?! І він пхає в журналь-

чик нудні переспіви своїх старих «одроків». Хіба що трохи підфарбовані під новизну.

От, скажімо, зиркнув професор (він же, нагадаємо, ще й президентів радник саме з питань «радіознавства») через океан і углядів у Радянському Союзі — що б ви думали? Вор-р-рожнечу між народами і націями! А «докази» — ті ж самі, що й завжди: так було в старій, царській Росії, тому не може бути, щоб нині було якимось інакше в СРСР!..

На шахрайській біржі сучасного «радіознавства» Р. Пайпс вважається мало не главою цілої «школи», яка охоплює не тільки самі Сполучені Штати, а й інші капіталістичні країни, де те «радіознавство» таку ж саму службу служить.

З цієї капелі назовемо ще одного американського професора — П. Уайлза. У цього своя спеціалізація — займається Україною, точніше сказати, злісними вигадками і наклепами на Радянську Україну. Немає, мовляв, на Радянській Україні української культури. П'ять років тому він це «доводив» у книзі «Україна в СРСР», а нині — бо ж саме попит є на товар! — переживає це в журналі «Перейд» та інших відповідних американських виданнях.

А от вам іще два професори з тої «школи». Це вже англіїці — Дж. Уїлер і Х'ю Уотсон. Обидва спеціалізуються на Середній Азії. Перший видав книгу «Сучасна історія радянської Центральної Азії», другий — великий том під назвою «Новий імперіалізм». Обидва «викрили» в радянських середньоазіатських республіках «колоніалізм». Звісно ж, «радянський колоніалізм». Ім із Лон-

дона уже геть-таки добре видно, що немає в тих республіках ані національної культури, ані національної мови, ані ще чогось національного. Нічого нема, тільки самий тобі «радянський колоніалізм» — куди не повернися!

Обидва вони, як і Р. Пайпс, чують кон'юнктуру на біржі антирадянщини, добре в цьому орієнтуються: відзначається 60-річчя СРСР — поспішай обгавкати та облювати, не пропускай нагоди привернути до себе увагу сильних світу цього.

«Школа» Р. Пайпса має свою філію і в ФРН. Є тут, зокрема, такий собі професор Георг фон Раух. Щоб було відомо, як кажуть на Заході, «хто є хто», доводимо до відома, що це колишній нацист; подвизався аж у двох гітлерівських міністерствах — у міністерстві закордонних справ, у Ріббентропа, і в міністерстві пропаганди, у Геббельса. Як «спеціаліст» по Радянському Союзові. Його тодішня (і теперішня) спеціалізація — Прибалтика. Так от, цей «фахівець» написав для шпрінгерівської газети «Ді вельт» цілу серію статей — і про Радянську Латвію, і про Литву, і про Естонію. І всі — на один кшталт, на один мотив: немає національної мови, немає національної літератури, нічогоїсь німає...

Що цим невинуватим брехунцем у професорських мантиях до загальновідомих речей та фактів! Вони їх не цікавлять, а якщо й цікавлять, то тільки для того, аби з ніг на голову перевернути. Високооплачуваним «письменним» та «друкованим» словоблудам із поважними титулами та званнями треба своє робити — доводити: «не відтіля сходить, та не так і світить». А для цього можна скористатися й успадкованою геббельсівською настановою: бреші, бреші, хтось таки й повірить!

От і брешуть «радіознавці». Брешуть із нагоди чергових роковин нашого Жовтня, нині брешуть із нагоди 60-річчя утворення Союзу РСР, завтра знайдуть іще якусь нагоду. Та, врешті, можуть брехати, як і брехали, без усякої нагоди. Бо така вже в них малопочесна професія — брехати. За це їм хазяї і гроші платять — «брехнею підб'їте» слово нині там у ціні, на нього чималі надії покладаються.

Я. ВАЛАХ.

ЧИ Є В СЕЛІ ДУРНІ!

— Агей, дядьку! — гукає якийсь підпанок, їдучи верхи на коні. — А чи є у вашому селі дурні?
Дядько спокійно обтрусив багноку, що нею обляпав його кін, навмисне пущений галопом, і гукнув услід:
— От коли заїдеш, то один на все село й будеш!

Повідомила Л. КРОХМАЛЬНА.
м. Львів.

НЕМА ЧИМ ХОДИТИ

Сидить селянин на станції — чекає поїзда. А їсти хочеться — аж живіт зводить. Недалеко від нього панки закусують. Підходить до них селянин та й каже:

— Давайте зіграємо в карти.
— Давай, — погодилися панки.
Поліз селянин в одну кишеню, в другу.
— От лиха година, — каже, — нема карт. Ну, добре, давайте зіграємо в нову гру...

— Давай, — знову погодилися панки.
— Ходи хлібом, — каже селянин одному панкові. Потім до другого:
— Бий салом!
— А до третього:
— Крий маслом!
Походили панки та до селянина:
— Ходи ж тепер ти!
А селянин:
— У мене нічим бити. Я, мабуть, потягну...
Забрав усе та й пішов собі геть.

ЩО КОМУ ДІСТАЛОСЬ...

У селянина заболіло вухо — почервоніло, розпухло. Побачив його пан і вирішив поглузувати.
— Ти що, в осла таке вухо позичив?
— Так, пане, — відказує. — Узав те, що лишилось: розум же його ви собі забрали...

СЕКРЕТ РОЗКРИВСЯ

Зайшов мужик до пана, а той саме пообідав і порожню миску перевернув. Мужик і питає:
— Пане, а чому ви миску перевернули?

— Це означає, що я вже наївся.
— Он воно що! А я все не міг зрозуміти, чого моя саяня, як тільки поїсть, так і перевертає корито...

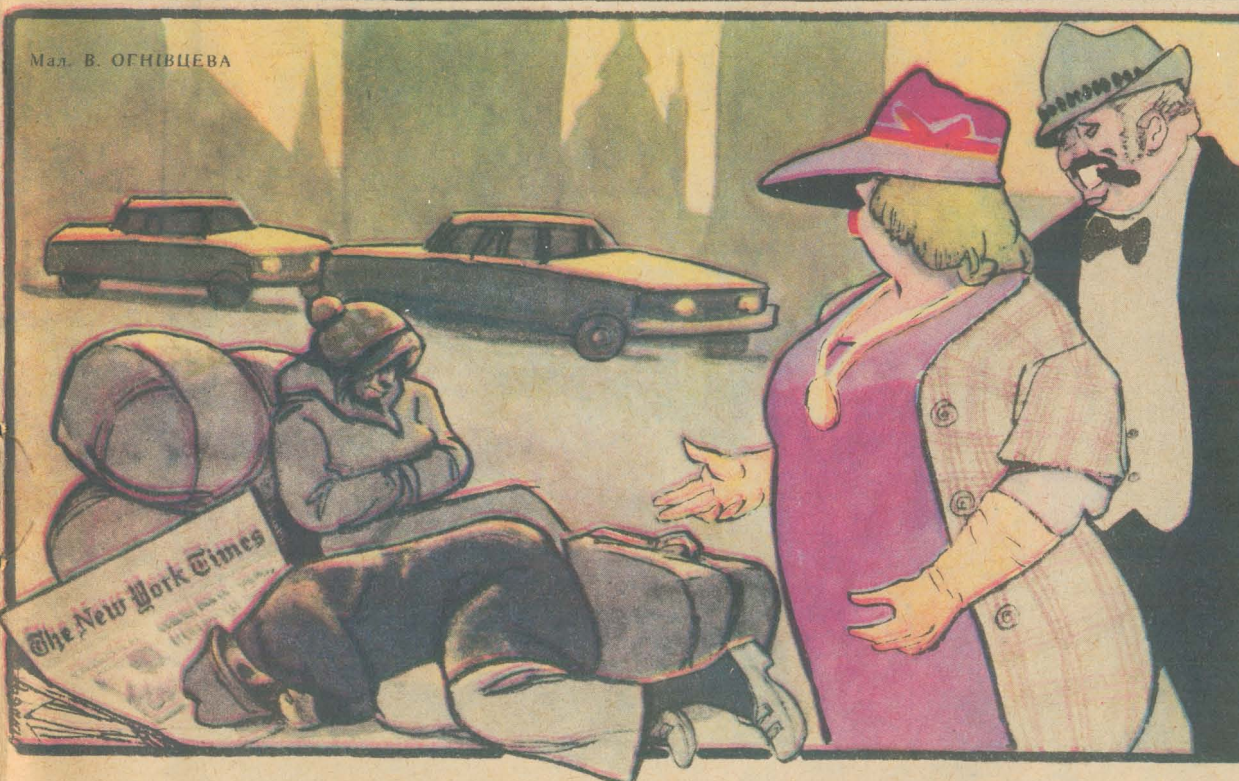
ВИНАХІДЛИВІ КОСАРІ

В одній пані косарі косили траву на сіно. Втомилися й лягли відпочивати. Аж гульк — і хазайка їде.
— Вставаймо, хлопці, бо перепаде нам од пані, — каже один косар.
А другий:
— Лежіть, хлопці, і скуб'їть траву

руками, а я вже знайду, що сказати.
От під'їхала пані й питає сердито:
— Чого вилежуєтесь, ледацюги?
А косар їй:
— Оце, пані, косили-косили та й дійшли до такої трави, що коса не бере, то ми її, проклятушу, руками рвемо.
— Це інше діло! — пробубніла пані. — Так і далі робіть.

ДО ПАНСЬКОГО СТОЛУ

Покликав пан свого кухаря та й каже йому:
— Щоб через півгодини на столі був смажений заєць!
Почав було кухар пояснювати пану, що тільки до лісу треба йти більш як півгодини, але пан того й слухати не хотів.
Пішов кухар. За півгодини вертається, тримаючи тарілку зі смаженим. Пан вельми здивувався й почав розпитувати кухаря, як йому вдалося так швидко вполувати зайця.
— Узяв я вашу рушницю, тільки-но вийшов за масток, аж бачу — біжить. Я як бабахну, то він і нявкнути не встиг...

— Щасливчики ці бездомні: так міцно сплять і де завгодно. А от я без снотворного очей не можу зімкнути...

Народні прислів'я та приказки

ЗА МИР НА ЗЕМЛІ, ПРОТИ ПАЛІВ ВІЙНИ

Хочем миру, хочем щастя — ворогів бере хай трасця!

Ми за мир, ми за труд, ми за те, щоб щасливо жив весь трудящий люд.

Од Курил і до Паміру наші люди прагнуть миру.

Спокій буде на землі, як не стане палів війни.

Палії війни — вороги нашої весни.

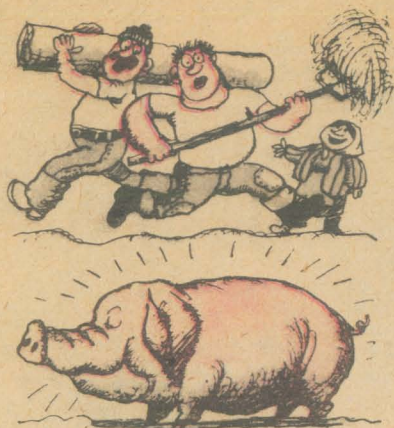
Усі палії війни — це поріддя сатани.

Сила миру не в зброї, а в людях доброї волі.

Американські блоки дались народам в боки.

Радянські люди про життя дбають — заокеанські їди бомби начиняють.

На радянський коровай очей не поривай.

ГУМОРЕСКА

Послала мені доля зразу двох зятів. Не знаю, як до кого, а до моїх дочок прибилися ледаченькі хлопці. На заводі ще якимось там ворухаться, а вдома — ні за холодну воду. Та й до мене в село, щоб якимось допомогти, не показують носа. Тільки дуже пильнують, щоб не вгавити свіжину. Отоді нехай буря трощить дерева, нехай зносить водою мости — однак доберуться.

Старший, той більше налягає на підчеревину. Аж очі зажмурює від задоволення. А в молодшого, коли брязну сковорідкою з підсмаженою кров'яною, починає щось ніби кавкати у роті.

Не обділяю хлопців, пригощаю. Але й своє на умі маю. Перевиховую обох од ледачої звички. Не наврочити б, наука потихеньку йде. Торік літом ударила телеграму. Так, мовляв, і так, пора б уже й кабанчика виводити з хліва...

Прилетіли зяті, як найранші птахи весною. Ще й сонце лоба не виткнуло

з-за гори, а вони вже на подвір'ї. На хлівець поглядають, оближуються.

— От гарні діти, — обціловую зятів. — Спасибі вам, що приїхали. Спасибі. Але разом із тим і вибачайте. Іван — колий вже три дні не вихмеляється. Отака оказія. Не буде сьогодні свіжини...

Бачу, зяті наче хрону вхопили. — Нічого, — веду обох у хату. — Кабан у ліс не втече. Наступної суботи посмакуєте шкварками. А зараз поснідайте і, щоб не скучали, викопайте погреб...

Почухали хлопці потилиці і взяли за лопати. Не пручаються. За два дні вирили таку яму, хоч танком у неї заїжджай. Правда, обидва пішли на автобус навзгінці.

Наступної суботи знову добилися мої ранні пташки. Принохуються, чи, бува, не попорались без них. А я киваю на хмари:

— Не повезло вам, хлопці, й цього разу. Небо от-от прорветься мжичкою. Намокне соломка, хіба ж нею обсмалиш щетину. Не будемо нічого затівати... Зяті як тримали в руках сумки, так і випустили.

— Та ви, — кажу, — не беріть близько до серця. Не можна смалити кабана, зате можна робити іншу роботу. Он під нависом сухо-сухисенько. Доведіть дрова до пуття. Вчора машину привезла.

Поснідали хлопці. Поплювали в долоні і ну гамселить сокирами. Аж пара з-під навіса валить. Аж тріски на хлів летять.

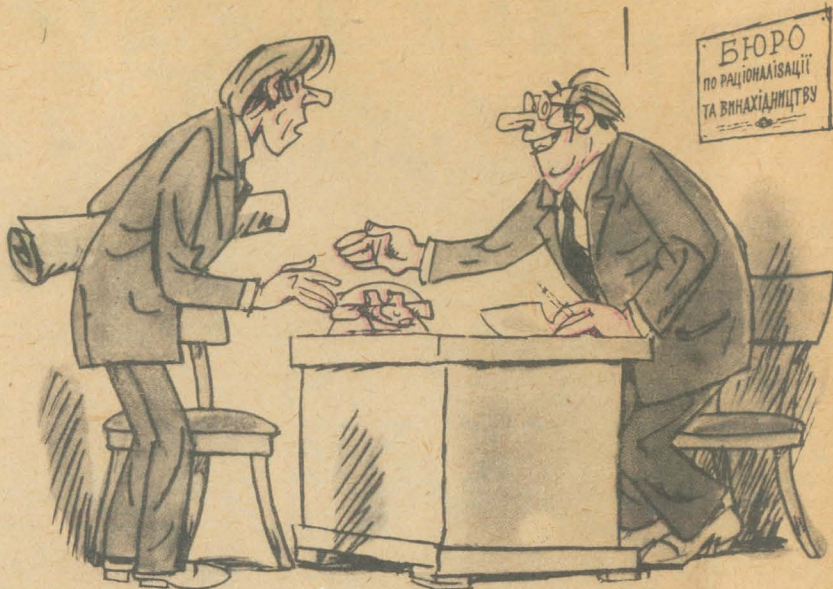
Третьої суботи зустріла я зятів біля хвіртки. Подивилися вони на мене і запитали тремтливими голосами:

— Що, знову не-е-е?

— Ото вже як підеться на лихо, то підеться, — розводжу руками. — Поки виглядали погоди, послали на курси ветеринара. Нема кому написати довідку...

Попленталися зяті в подвір'я, немов їх хто потягнув за возом налігачем.

— Ви, хлопці, не падайте духом, — розвеселяю. — Вже досі й забули б про шкварки, а так у вас все попереду.

— Молодець, друже Сидорчук: такий чудовий винахід, що я навіть згоден стати співавтором!

І сальтисончик начинню, і стегенце в печі зарум'яню. Наїстесь досхочу. А поки що знайдеться для вас легка робота. Сидяча. Ось спаде роса, то пофарбуєте на хаті й на хліві дахи...

Закололи торік кабана за шостим разом.

Оце й знову, нівроку, рохкає в хліві. Можна б і на ковбаси його пускати, але нехай побуде. Ще треба зацементувати яму для жому, вивезти гній, поставити новий штахетник...

Чудова штука, скажу вам, свіжина.

Борис ПОЛИЩУК.

м. Київ.

СЛОВНИЧОК-ЖАРТІВНИЧОК

ЧАВУН — соковижималка.

ПІДЛИВА — дощувальна новка.

уста- ЧАЙКА — заварка для чаю.

БРИКЕТ — необ'їжджений кінь.

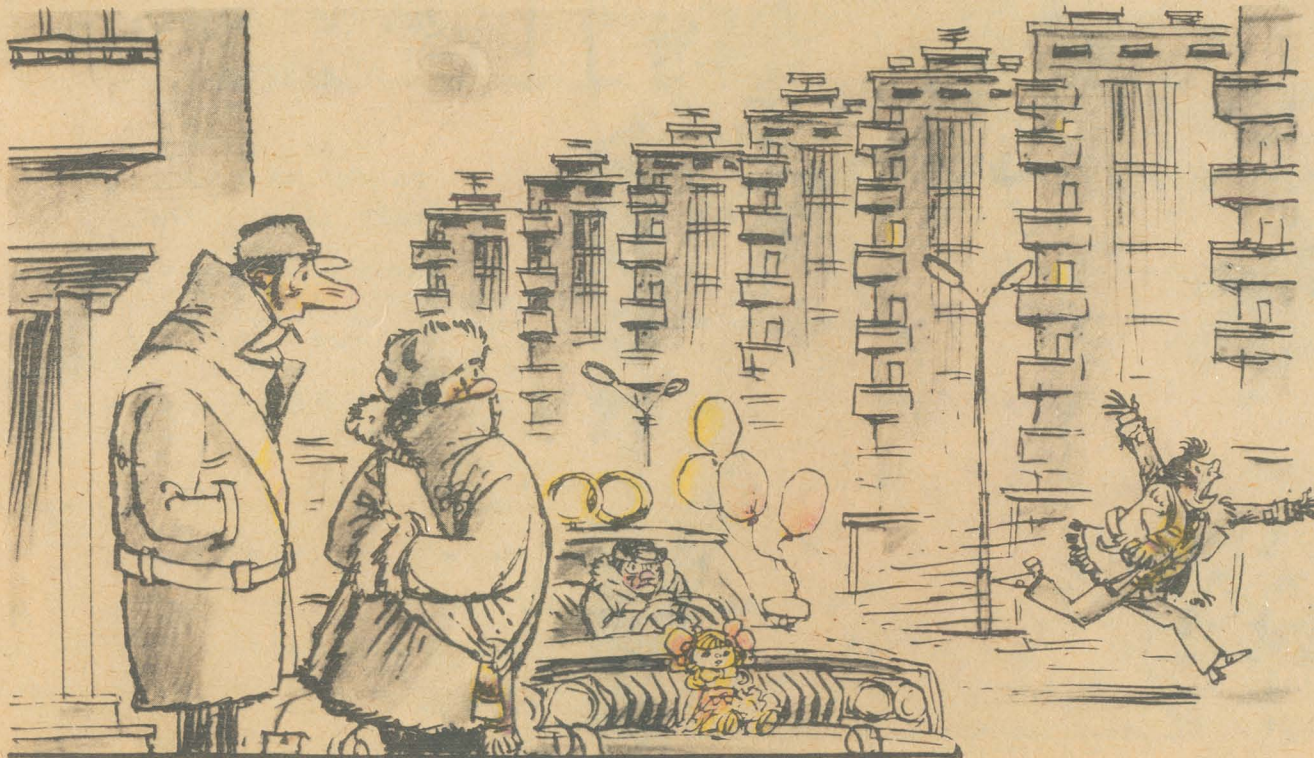
Л. ПОЛЬОВИЙ.

Олександр ОВЧАР.

ПІДВОДА — ненадійна людина. ОРАТОР — тракторист.

м. Козелець
Чернігівської області.

Мал. В. ШИРЯЄВА

— Уже давно треба бути в палаці шлюбів, а молодий ще й досі не може знайти будинку нареченої!

ПЕРЕПЛАВНА СЕРЕДА

Йде селом та й шуляться
Голова:
Чом його вся вулиця
Облива?

Із-за хвіртки і паркану,
Із-за вишні і катрану —
Струмені води,
Хоч не йди...

«Що воно за вулиця, —
Голова дивується,
Бо новак в селі, —
Люди злі?!»

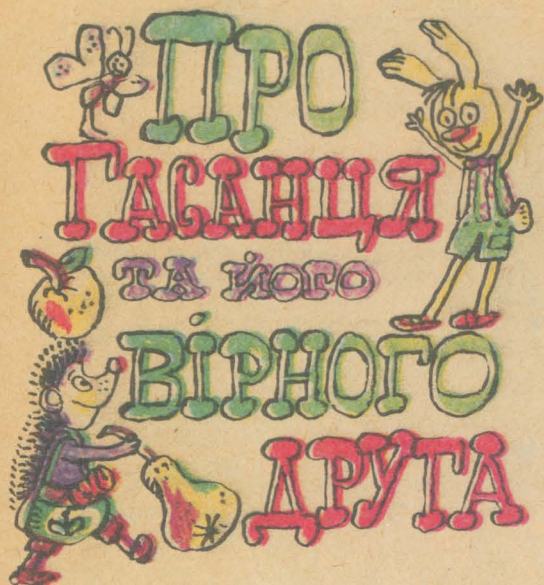
Обізвалась молодичка
Гожа,
На русалку щойно з річки
Схожа:
«Не дивуйтесь, чоловіче,
Такий у нас давній звичай —
Переплавна середка —
Все змиває вода.
Хлопнуть не раз і не двічі
На голову чи у вічі, —
Хоч ви й охнете —
Не розмокнете!
Гляньте,
Усмішки навкруг,
Хто полоще — той і друг!»

Мокрий збоку й спереду,
От дива, ну й дива, —
В переплавну середку
Йшов селом голова.

Осміхнулась головиха:
«Покупався, вважай?
Це, мій голубе, півлиха —
Це, либонь, на врожай.
Іншим — гірша заковика:
На лихого чоловіка
Навіть краплі жаль...
А мій добрий, а хороший мій, —
Наче поле, щедро зрошений!..»

Отже, як таке бува
Пишем — не петицію:
Хай люд його полива,
Щоб він, мудрий голова,
Не всушив традицію!..

Василь ЮХИМОВИЧ.

КАЗКА

Ой і не любить зайчик Гасанець сиднем у хатині сидіти! Навіть як негода надворі, не втримаєш його вдома. Усе б йому гасати по лісах, ярах та вибалках, до всього додивлятися та дослухатися.

— От і догасався, лишенько ти моє! — картає його Стара Зайчиха. — Тепер у вусі стріляє. Авжеж, попобігати на дощі та на вітрі!..

Гасанець мовчить, тільки сопе. А що ж заперечувати, як правду кажуть.

— Тобі трохи полегшало, Гасанчику, то й побудь собі сам. А я піду на роздобутки, бо вже ні моркви, ні капусти нема в коморі, — сказала Зайчиха. — Тільки ж гляди, з хати не виходь, навіть вікна не відчиняй.

Гасанець послухався. Лежав у ліжку і рахував, скільки морквин намальовано на стіні. А потім устав, походить по хаті, обдивився своє вухо в люстерко. Тут сснєце вдарило у вікна, і він почав пускати люстерком сонячні зайчики.

А потім... потім Гасанець прочинив двері й тихенько вишмигнув на ганок.

Як гарно було надворі! Сонячно, весело. Усе зеленіє, цвіте, пахне, птахи на деревах виспівують, коники у траві на скрипочках грають. Гасанця так повабило туди, до знайомих дерев, квітів, трав, що він весь наструнився і ледь не стрибнув з ганку, щоб помчати, помчати... Та в останню мить згадав мамин наказ, присів на східчині, підпер голову лапою. Сидить.

Зашелестіли кущі, й на стежині з'явився опецькуватий ведмедик. Клиш-Клиш його звати. То такий, що може пройти мимо й голови не підвести, усе в землі дивиться. А це таки помітив Гасанця.

— Ти чого сидиш сам-один? Чого зажурився? — питає.

— Чого-чого? Довго розказувати, та

мало слухати. Ось якби ти погрався зі мною, то я й повеселішав би.

— Еге, я вже й так загулявся. А сьогодні в нас на пасіці мед качають. Люблю свіжий мед! — аж прицмокнув Клиш-Клиш і зник у кущах.

Враз через галявину наче стріла майнула — і перед самим ганком приземлився козлик Копитько. Як завжди, грайливо поблискує очима, усміхається.

— Пограйся зі мною, козлику! — просить Гасанець.

— Нема коли, — каже Копитько. — На Зелений стадіон поспішаю. У нас змагання з бігу на приз Великого Козла.

Був тут і нема.

А то ж хто по стежині чмихає, довгим хвостом кушпелить? Та це ж борсучок Щетинка! Одного разу він Гасанця і Зайчиху в своїй норі прихистив, як гнався за ними злий Вовчисько.

— Гей, Щетинко! Може, ти зі мною пограєшся? — загукав Гасанець.

— Е, таке придумав, — буркотить борсучок. — Мені спати саме час. Я після обіду завжди сплю.

Щетинка почимчикував до своєї норі, а Гасанець вкрай засмутився. І мама щось довго не повертається...

— Ну й круті ж східці у цих Зайчисько! Поки виберешся, то й вечір настане, — чує Гасанець, як хтось, сопучи, примовляє.

І тут на ганок перевалюється їжачок Топка.

— Ху-х, дай перевести дух. А тепер приймай гостинці! — і Топка скидає з однієї голки червонобоке яблуко, з другої — велику, як глечик, грушу. Ще й соковиту морквину з торбини дістає: — Знаю, що ти до моркви ласун з ласунів.

Гасанець аж розгубився.

— То це ти до мене в гості прийшов? — перепитує.

— А до кого ж? Звісно, що не до Вовка, — сміється Топка. — Почув, що ти захворів, ноги на плечі і — гайда!

Відпочив трохи, а потім давай про всі лісові новини розказувати. Тоді пісеньку заспівав, яку, виявляється, сам склав. Така цікава пісенька:

Ой, золоті дерева,
І сонце шелестить!
У вусі в діда Лева
Сова оката спить.

А як почав Топка жолудями жонглювати, через спину перекидатися, всякі сальто-мальто робити, Гасанець про все на світі забувся. От циркач! Такого у всьому лісі не знайдеш.

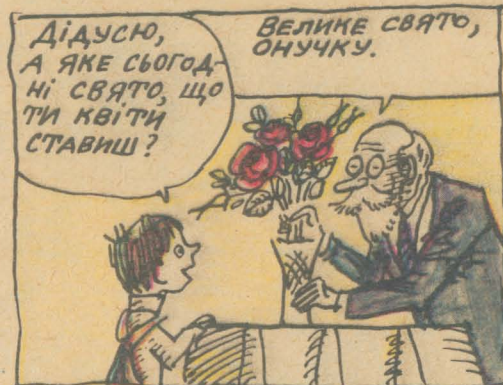
Потім Гасанець грав з Топкою в лото, аж поки мама не прийшла.

— О, ти вже зовсім побадьорішав! — одразу помітила Зайчиха.

А й справді, побадьорішав Гасанець. Ніби й у вусі не стріляє. От що значить — мати вірного, доброго друга!

Василь ЧУХЛІБ.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

СЬОГОДНІ ДО НАС ПРИЇЗДЯТЬ МОЇ СТАРІ ДРУЗІ. МИ ЗАВЖДИ СТАРАЄМОСЬ ЗУСТРІТИСЯ В ЦЕЙ ДЕНЬ. ШІСТДЕСЯТ РОКІВ ТОМУ ВСІ МИ БУЛИ ЗОВСІМ ЮНИМИ ЧЕРВОНОАРМІЙЦЯМИ-ПОБРАТИМАМИ.

Виставка Ширнотреба

МУЗИЧНИЙ САЛОН

Якби Сашко Купенький, восьмирічний хлопчик, виконав на одній скрипковій струні який-небудь складний музичний твір, це, мабуть, викликало б захоплення у слухачів, але не дуже велике. Як-не-як, а подібні прецеденти були. Але те, що зробив Сашко, було справді на грані неможливого. Він виконав уривок з пісні «Ой, не бийте мене, мамо» на кларнеті виробництва Одеської фабрики культуртоварів. Виконав так, що при певній музичній фантазії можна було вловити подібність деяких фрагментів мелодії з мотивом популярної пісні.

ТРИУМФ

Після оплесків, обіймів, подарунків до Сашка підійшов відомий музикознавець і пообіцяв поклопотати, щоб талановитого хлопчика прийняли до музичної школи без екзаменів.

Особливо розчулилися представники одеського підприємства.

— Бачите, — сказав він, — а про нас тут, на виставці, плітки розпускають, наче ми браковані кларнети випускаємо. Мовляв, і звука з нього не видавши. Виявляється, можна видавати, як дуже захотіти!

НОВИЙ ПОСІБНИК

При нашій виставці відкрито постійно діючі курси по підвищенню кваліфікації бракоробів. Курси укомплектовано досвідченими кадрами, до послуг бажаючих — чудові посібники. Один із них — унікальний екземпляр: соломорізка виробництва Збаразького заводу госплитва (Тернопільська область). Страштовий зовнішній вигляд її так красномовно промовляє сам за себе, що будь-які коментарі зайві. А варто ближче придивитися до неї — і весь бракоробський арсенал мов на долоні: провідні колеса не закріплені, замість шпонок — уламки цвяхів, провідна шестерня тріснула, кріплення розхитані, привідний вал не прокручується. Отже, чекати, щоб ця соломорізка щось різала, просто смішно.

Цілоком природно, що на чергові заняття курсів вирішено запросити фахівців саме з цього підприємства — Збаразького заводу госплитва.

ОДНЕ З ДВОХ

Придбали працівники станції Чернівці чотири стільці Пуманського деревообробного комбінату (Волинська область). За кожний заплатили 18 карбованців 90 копійок. І от не встигли сісти на них, як один із поважних працівників станції опинився на підлозі. Стілець, що йому дістався, був погано склеєний, сик-так загвинчений маленькими шурупами. Коротше, тепнувся поважний працівник станції, а його колеги аж заходилися від реготу. І розуміли, що гріх сміятися над чужою бідою, але, мабуть, така вже природа сміху, що не змогли вони стриматися.

— Нічого, — обізвався поважний працівник, — колись і я над вами посміюсь. Тільки сказав, як один з його колег із криком «Ой, мамочко!» підім'яв під себе стілець, що геть розсипався.

Двоє інших колег аж за життя від сміху схилилися. І тут же один за одним понадали, бо й під ними стільці розпалися.

І от тепер працівники станції сушать голови: чи справді їхній поважний колега має дар передбачення, чи, може, Пуманський деревообробний комбінат випускає суцільний брак?

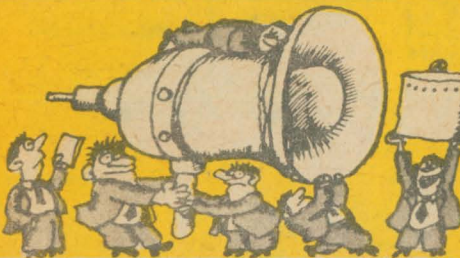
ВИСТАВКОМ.

ПРОПОЗИЦІЯ

До виставкового надійшов лист від групи велосипедистів, тих, які придбали дорожні велосипеди виробництва харківського заводу імені Петровського. Описуючи свої поневіряння з цією машиною, вони обурюються її недосконалістю і винятково неохайним виконанням. Оскільки на всіх тих велосипедах красується Знак якості, вони звертаються до виставкового з пропозицією ввійти у відповідні інстанції з клопотанням про заміну цього знака іншим. Скажімо, намалювати в трикутнику велосипедиста, котрий несе на собі веломашину. Саме так, як правило, доводилося їм вертатися з прогулянок. Або, принаймні, намалювати цей знак у вигляді вісімки — це та форма, якої набуває переднє колесо машини на першому ж місяці експлуатації велосипеда.

ДЛЯ ВАС, ЖІНКИ

Скільки гуморесок написано на цю тему! Скільки розіграно інтермедій! І карикатуристи обсматкували її з усіх боків. Та все одно ми зовсім бачити наших любих жінок, тендітних представниць ніжної статі одночасно з кількома велетенськими сумками в руках. Іде часом чоловік позаду і жмуться чарівною сусідкою, котра аж згинається під вагою покупок. І от, нарешті, знайшлися люди, які, здається, підійшли до проблеми з практичного боку. У колегіні «50 років Жовтня» Надвірнянського району Івано-Франківської області почали виготовляти такі господарські сумки, в які при всьому бажанні більше одного кілограма не покладеш. Бо ручки не витримують — відриваються. Маючи таку сумку, жінка буде змушена не переобтяжувати себе.

КУТОЧОК РАЦІОНАЛІЗАТОРА

На виставковій розглядалася чергова порція раціоналізацій, які останнім часом зливаю сипонили з усіх усяд. Пропозиції були одна несподіваніша за іншою. Авторів пропонували випускати туфлі без підштов, пальці без гудзиків, каштралі без ручок, табуретки без ніжок, хутряні шапки без хутра. Ці, на перший погляд, абсолютно позбавлені логіки ідеї зовсім не випадково спалахнули в допитливих і кмітливих головах. Для такого спалаху був, як то кажуть, дуже ватомий привід. Річ у тім, що Кіровоградський завод радіовиробів почав випускати гучномовців мініатюрний, розрахований для, як зазначено в інструкції, «прослуховування передач міської абонентної радіотрансляційної мережі».

Так от, для того, щоб ті передачі прослуховувати, треба, як знову ж таки зазначено в інструкції, підключити гучномовець до радіотрансляційної мережі «за допомогою вишки і шнурів». Вилка є, вона стирчить безпосередньо із задньої стінки гучномовця. А шнур немає. Тому й доводиться щасливим власникам чудо-техніки, винаючачи гучномовець у розетку, весь час тримати його в руці.

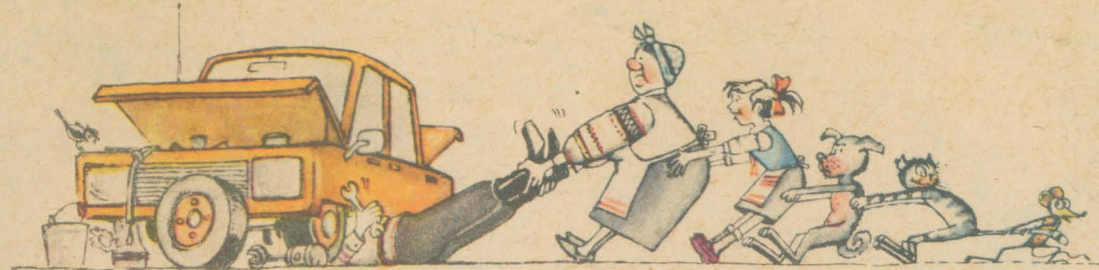
Лист до виставкового ЯК СТАТИ БОРОДАНОМ

Ще недавно я уявити собі не міг, що матиму бороду, яка викликати-ме заздрість багатьох бороданів. Я регулярно голився, не підозрюючи, що одна покупка стане фатальною в моєму житті. А покупка ця — скромненька бритва, випущена дніпропетровським виробничим об'єднанням «Металіст» (артикул ДО-096-02-55).

Коли вперше, користуючись цим інструментом краси, порізав своє обличчя так, що тиждень не міг нікуди носа показати, я ще не дуже схвилювався. Чого не трапляється в житті. Коли ж наступного разу історія повторилася, вирішив поміняти бритву. Нова бритва того ж таки виробництва (іншої не було в нашому мікрорайоні) виявилася ще гіршою. До того ж при другій спробі поглотитися просто зламалася. А третя бритва остаточно вселила в мене страх перед голінням.

Отже — користуйтеся безпечною бритвою виробництва об'єднання «Металіст», і ви неодмінно станете бороданом!

О. БАНДУРА.

Без слів.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

На станції Кам'янець-Подільський (Жмеринське відділення Південно-Західної залізниці) завжди стоїть на коліях багато вантажних вагонів. Стільки, що, як ото кажуть, хоч греблю ними гати. Так добре це чи не дуже? Коли Перець поцікавився цим питанням, вийшло, що не дуже. Бо замість того, щоб оперативно розвантажувати, тут їх буквально маринували, тижнями ганяли з місця на місце. А коли справа нарешті доходила до розвантаження, то на це витрачали стільки часу, що в окремих випадках встановлювалися своєрідні рекорди. Про отаке нехлюйське використання вагонів деякими організаціями Кам'янець-Подільського й розповідалося у фейлетоні «Бідний Іван Іванович» (№ 12 журналу).

Після виступу Перця секретар Хмельницького обкому Компартії України тов. Мажаров повідомив, що фейлетон обговорювався в першочергових партійних організаціях і колективах залізничних станцій та в установах, зазначених у фейлетоні. Критику журналу визнано справедливою. За допущені недоліки у використанні вагонів начальника відділу постачання консервного заводу Катеринчука Н. А. з посади звільнено, накладено партійне стягнення на начальника управління виробничо-технічної комплектації тресту «Кам'янець-Подільськпробуд» Андреева В. Є., оголошено догану заступнику голови райспоживспілки Ратушняку В. М., на директора бавовняної ткацької фабрики Оржеховського В. Н. зроблено грошове нарахування. А всього до адміністративної та матеріальної відповідальності притягнуто 32 посадові особи.

Микола ВЕРШИНІН

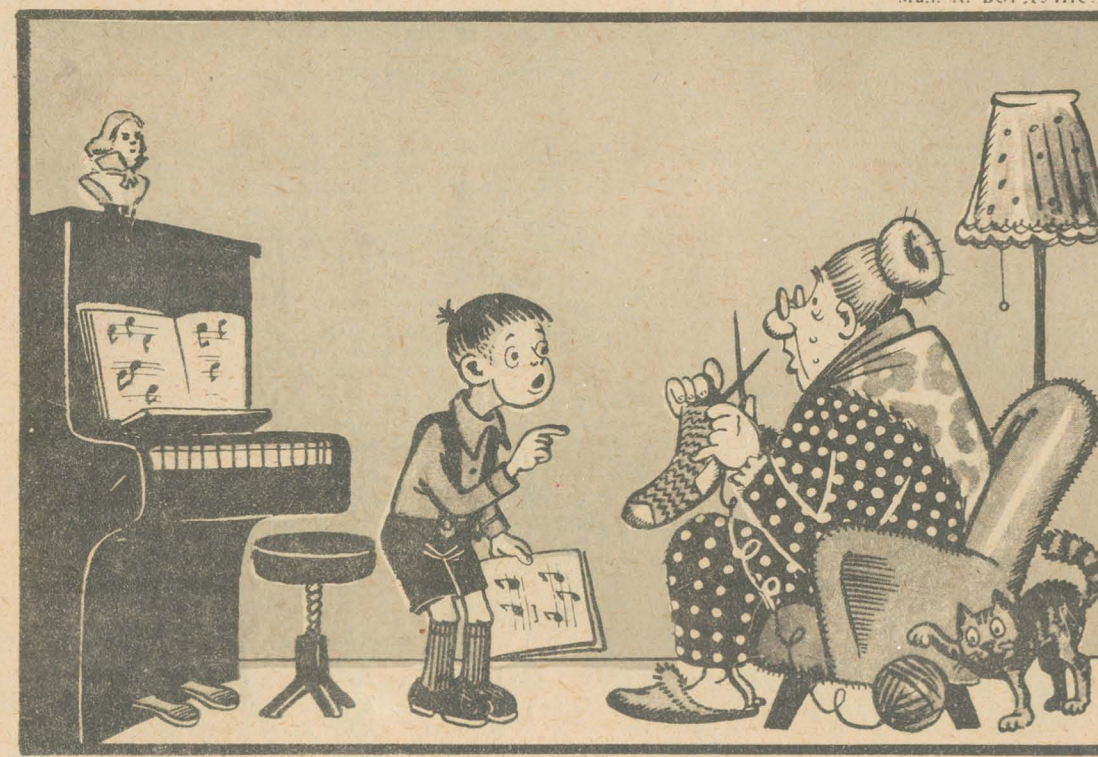
СКУПИЙ НА ПОЛЮВАННІ

Полкуют не на ведмеда. Він до озера прибрів... І двох качечок заглядеві Біля різних берегів. Від примарної удачі У скупого серце — тьох! — Стрінувся ж вони, одначе, Ось тоді я зразу двох Як бабахну, і — порядок: Пострілом вкладаю одним. Зеконмлю так зарядки І качатини поім... — День лежав скупий в болоті — Мокнув, били дрижаки... По вечірній прохолоді Качечки сплились таки. Ось тоді-то він і вшкварив — Бахнув так, що загубо!.. Пурхнули качки під хмари, Наче їх і не було. Марно ляснув день в сіроми, Як того й чекати слід: І заряд не зеконмив, І скопив радикуліт.

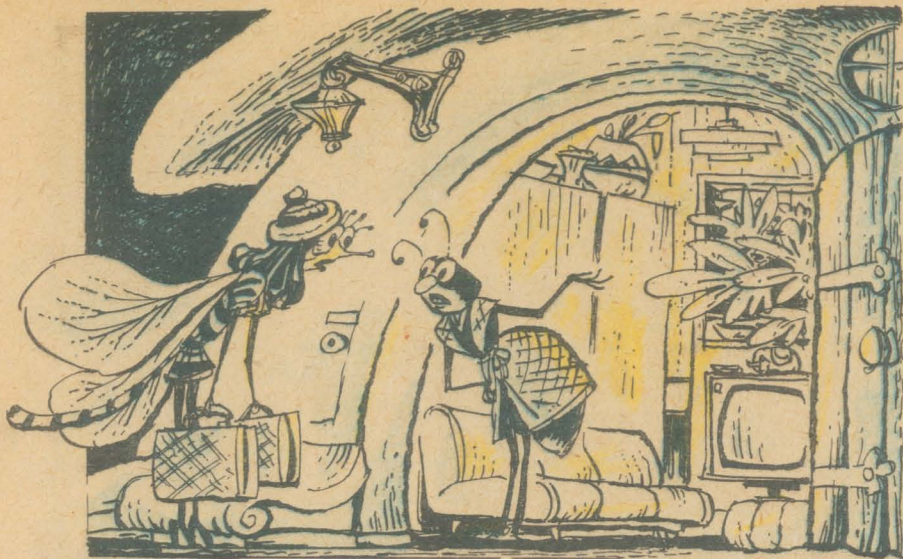
З білоруської переклав
Іван НЕМИРОВИЧ.

Мал. А. БОРДУНІСА

— І що далі, бабусю? Гуси-лебеді понесли Івасика до Баби Яги, а вона змусила його на піаніно грати?

— Пустив би я тебе, Вертухо, до себе пожити, та нікуди: бачиш, усе меблями заставлено!..

АФОРИЗМИ З КОМЕНТАРЯМИ

«Лежачого не б'ють».

Ходячий вислів.

До вислову такого
Додати слід, їй-богу:
«За винятком лежачого —
Ледачого!»

* * *

«Істина — у вині».

Латинський
фразеологізм.

Чому п'яниця в будні й вихідні
За пляшкою вина марнує роки?
Як не крути, а істина — в вині:
Без нього ж він нікуди ані кроку!

* * *

«Поет — істота крилата».

Платон.

Якщо Платон не дурить нас,
А правду в очі ріже,
Нащо поетам ще й Пегас?
Хіба що для престижу!

Бвгенія КАРАМІНА,
Микола РОЗУМНИЙ.

м. Донецьк.

Мініатюри на теми літератури

ІНТЕРВ' ...Я

У кожному абзаці — «Я».
Не інтерв'ю, а інтерв'...я.

НЕ ТОЙ ВІЗ

Сів автор не на того воза —
Віршує, хоч і кличе проза.

ТВОРЧА СУПЕРЕЧКА

Втяглись шість критиків у спірку:
Три хвалять, а три гудять збірку.

Дмитро СОЛОДКИЙ.

СТРАШНЕ ПЕРО НЕ В ГУСАКА...

«В зв'язку з ожеледдю в рентгента-
бинеті робимо лише термінові перело-
ми».

(З оголошення).

Надіслав С. БОНДАРЕНКО.

«Всього тільки рік працює у нашому
колгоспі трактористом Василенко. Але
за цей час особистим прикладом пока-
зав, як треба і як не треба працювати».

(З виступу на зборах
тракторної
бригади).

Надіслав Є. ВІНОКУРОВ.

«ДОРУЧЕННЯ

Я, К. Микола Миколаєвич доручаю
своїй дружині К. Надії Михайлівні
одержати страхову суму за вкрадене
майно згідно укладеного договору».

Надіслав М. УМАНЕЦЬ.

«Оголошення

Радехівське районне виробниче
об'єднання по виробничо-технічному
забезпеченню сільського господарства
проводить набір
на 6-місячні курси водіїв при Лопатин-
ській автошколі.

Ті, які закінчать курси водіїв, будуть
працювати слюсарями по ремонту ком-
байнів у ремонтній майстерні».

Надіслав В. ПИЛИПЕЦЬ.

«Худоба і скотарі з весни і до осені
знаходилися на вільному пасовиську,
а як настали холоди, вони перейшли на
зимове стійло, де знаходяться на
прив'язі, і почувають себе добре».

(З доповіді).

Надіслав М. ГОСТРИК.

«До відома мешканців індивідуаль-
них будинків 26, 27, 28 жовтня — по
КОВПАКІВСЬКОМУ, 2, 3, 4 листопа-
да — по ЗАРІЧНОМУ РАЙОНАХ МІС-
ТА СУМИ

ВІДДІЛ
ПРОФІЛАКТИЧНОЇ
ДЕЗИНФЕКЦІЇ

ПРОВОДИТИМЕ
ЗНИЩЕННЯ
ГРИЗУНІВ.

Просимо вас забезпечити присутність
дорослих членів сім'ї».

Надіслав В. ДЕРЯГА.

Телеграфне агентство ПЕРЦЯ

ДОЗВІЛЛЯ НА ЗУПИНКАХ

ОЛЕКСАНДРІЯ Кіровоградської об-
ласті. (Кор. ТАП). Адміністрація місце-
вого автотранспортного підприємства
№ 10011 вирішила підняти на новий
рівень боротьбу за підвищення культури
обслуговування пасажирів. З цією ме-
тою на всіх зупинках маршруту «Пів-
денний масив — школа № 8» вста-
новлюються столики для гри в доміно.
Ті, в кого душа до «козла» не лежить,
матимуть змогу позмагатися за шахів-
ницями, одне слово, цікаво і змістовно
провести півтори-дві години, протягом
яких їм дуже часто доводиться нудьгу-
вати, чекаючи автобусів.

РУКАМИ ЮНИХ

СУМИ. (Кор. ТАП). Незабаром на
вулицях міста з'явиться перший автобус
місцевого виробництва. Його досить
швидкими темпами монтує школярі,
що живуть на вулицях Вовєводіна та
Боженка. Юні автомобілебудівники не
відчувають браку в матеріалах: вони
знаходять їх тут же, на вулиці, де
проходить автобусний маршрут № 13.
Загубленим на численних вибоях дета-
лям від ЛІАЗів, таким чином, скоро
буде повернено друге життя.

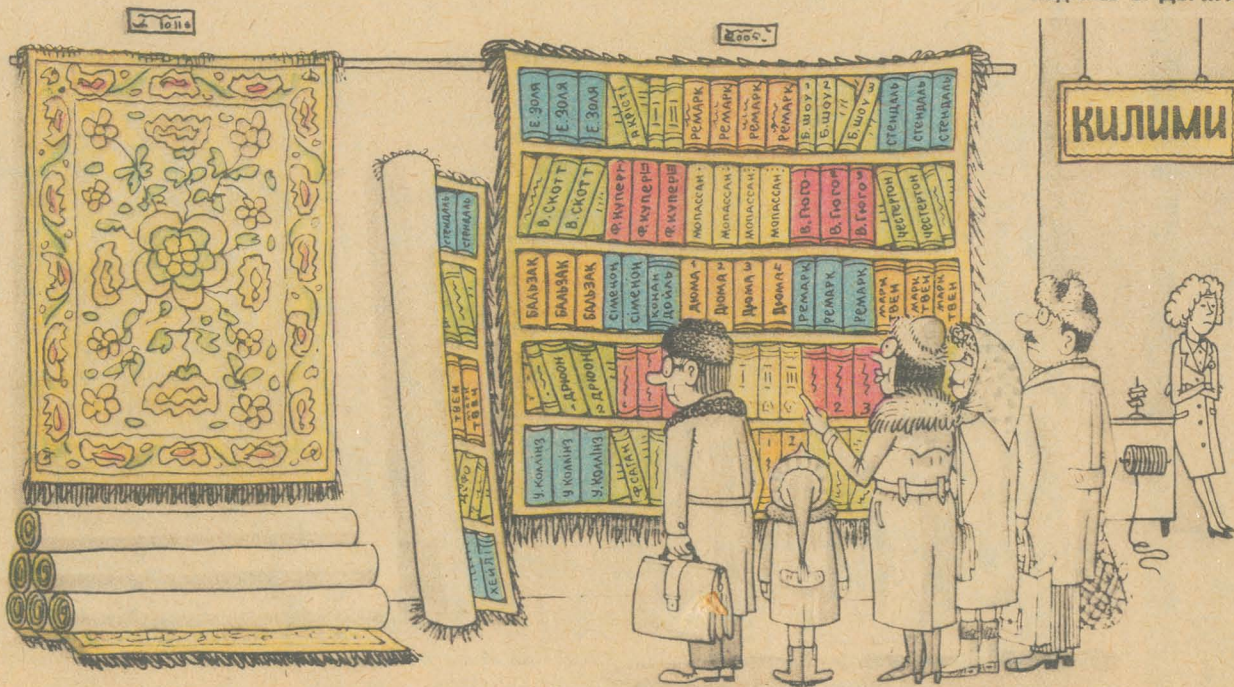
ПРОГРЕС — ОЧЕВИДНИЙ

КИЇВСЬКА область. (Кор. ТАП).
Небаченими темпами ведеться переоб-
ладнання під торговельний центр примі-
щення колишньої Полого-Яненківської
восьмирічки, яке пустує з 1977 року.
Протягом робочого дня бригада з трьох
пенсіонерів забиває нині шодня по
тридцять цвяхів — на шість цвяхів біль-
ше, ніж торік.

СКАРГ — НЕ БУДЕ!

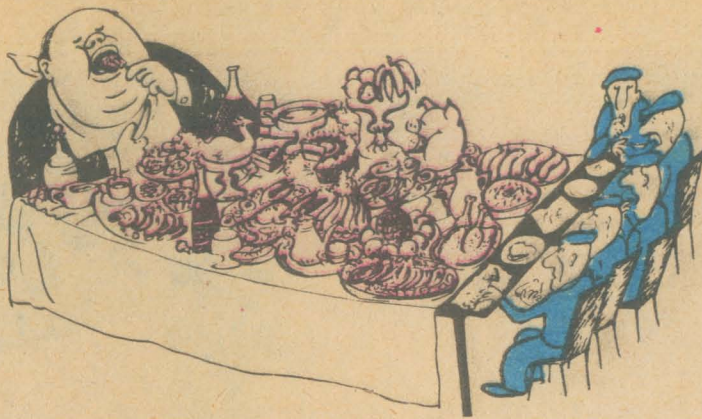
ДНІПРОПЕТРОВСЬК. (Кор. ТАП).
Ще жодної скарги не написали мешкан-
ці останніх поверхів дев'ятиповерхового
будинку № 5 по вулиці Мініна про
відсутність води. Бо, як пояснили вони
кореспондентові ТАП, домобудівний
комбінат № 2 так змайстрував дах
їхнього будинку, що після кожного
дощу вода в квартирах стоїть тижнями.

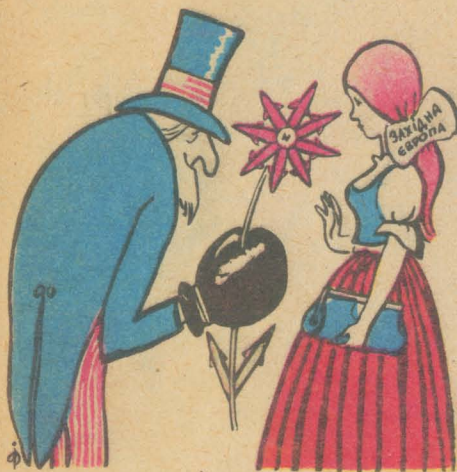
— А оце наш наймодерніший килим!

ЗАРУБІЖНА САТИРА

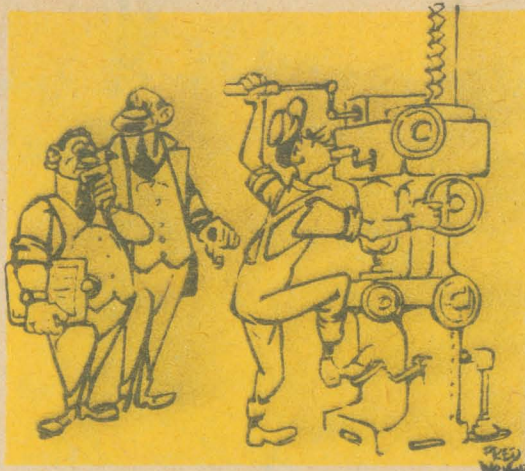
Малюнки з журналів:
«СТИРШЕЛ» — Софія,
«ОЙЛЕНШПІГЕЛЬ» — Бер-
лін, «ДИКОБРАЗ» — Прага,
«НЬЮ-ЙОРКЕР» — Нью-
Йорк, «ПАНЧ» — Лондон.

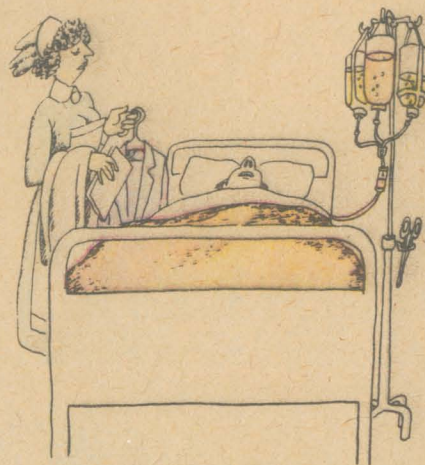
За одним столом, або «народний» капіталізм.

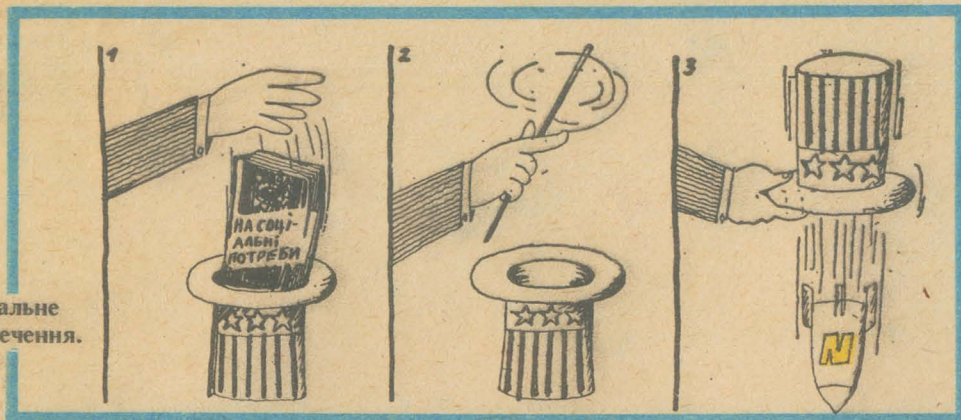
Заокеанський кавалер.

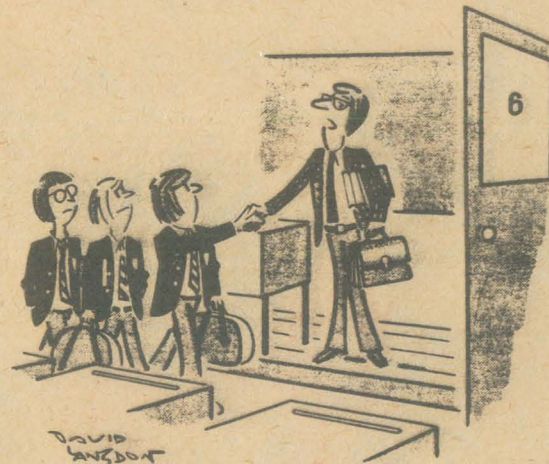
— А чи не змогли б ви знайти йому роботу і для його лівої ноги?

— Я розумію, що ви себе погано почуваєте, містере Леноксе. Але ваш рахунок дає підстави нашій бухгалтерії думати інакше.

Соціальне
забезпечення.

— До зустрічі, молоді спеціалісти,— побачимося на біржі праці!

● Про те, що у селі Печера (Тульчинський район) темпи будівництва нового клубу нагадували черепащачу ходу, повідомлялося у замітці, надрукованій у розділі «Чи знаєте ви, що...» (№ 15 журналу).

Після виступу Перця завідувачий сільгоспвідділом Вінницького обкому Компартії України тов. Солоний повідомив, що будівництво клубу вже закінчено і його здано до експлуатації.

● У листі, що надійшов до редакції, писалося про те, що у селі Бубликове (Сумська область) греблі давно вже потребують ремонту, а керівники села байдуже на це дивляться.

Після втручання в цю справу Перця голова виконкому Білопільської райради В. А. Блажко

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

повідомив, що питання про ремонт греблі було обговорено на сході односельчан та на комсомольських зборах. Силами комсомольців у дні суботників греблю відремонтовано.

● Реконструкція радіолінії у селі Андріївці (Кіровоградська обл.) дуже затяглась, і мешканці села не мають змоги слухати радіо. Лист про це надійшов до Перця.

Секретар Добровеличківського райкому Компартії України тов. Шикита повідомив редакції, що нині радіолінію реконструйовано й усі радіоточки в селі працюють.

● Коли ж нарешті буде у нас працювати магазин, кінця будівництва якого не можемо дочекатись? — запитували у своєму листі до редакції жителі селища Кожанки (Київщина). Як повідомив голова виконкому Фастівської райради Г. К. Горовенко, усі будівельні роботи закінчено, і магазин нині вже працює.

● В одному з листів до Перця мешканці села Доросини (Волинська обл.) скаржилися на те, що у них ще минулого року закрили на ремонт баню, а ремонт ведеться так, як ото мокре горить.

Голова Рожищенської райради народних депутатів В. Я. Умша сповістив редакції, що таке становище дійсно мало місце. Нині усі роботи закінчено і лазня працює.

Головний редактор
Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: В. БОЙКО, А. ВАСИЛЕНКО, С. ГЕРАСИМЧУК,
В. ЗЕЛІНСЬКИЙ, Д. МОЛЯКЕВИЧ, Ю. ПРОКОПЕНКО (відповідальний секретар),
І. СОЧИВЕЦЬ, В. ЧЕПІГА (заст. головного редактора).

ВИДАВНИЦТВО
«РАДЯНЬСЬКА УКРАЇНА»

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4. Тел. 41-89-12, 41-89-15, 41-89-17.
Адрес редакції: 252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4.

Для телеграм: Київ Перець.

Журнал «Перець» № 24 (1138)
(на українському мові)
Видавецьство «Радянська Україна».

Виходить двічі на місяць.

Здано до набору 17.11.82. Підписано до друку 09.12.82. БФ 11252. Формат видання 70×108/8.
Офсетний друк. Умовн.-друк. арк. 2,8. Обл.-вид. арк. 4,1. Тираж 2.570.000. Зам. 05399.

© Журнал «Перець», 1982 р.

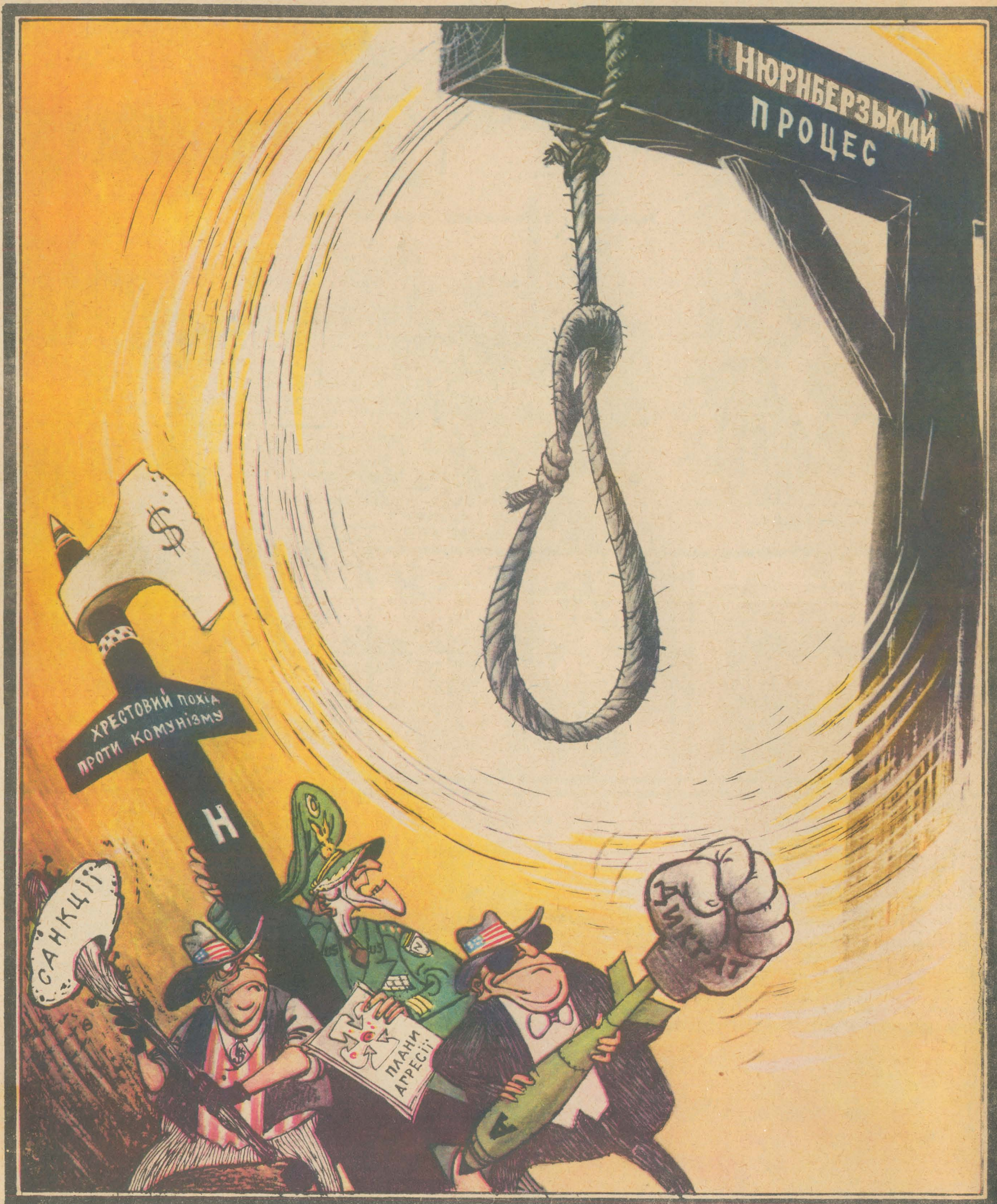
Рукописи не повертаються.

Передруковуючи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

Орден Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна», 252047, Київ-47. Брест-Литовський проспект, 94.
Орден Леніна комбінат печаті видавництва «Радянська Україна», 252047, Київ-47. Брест-Литовський проспект, 94.

Отсканировал reductorer
для rutracker.org

Текст набрано із застосуванням вітчизняного фотонабірного комплексу «Каскад»

ВУЗЛИК НА ЗГАДКУ